

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת בהעלותך

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

להאיר אור

פרשתנו פותחת במצוה שניתנה לאהרן הכהן להדליק את מנורת המקדש, כמו שנאמר: "בהעלותך את הנרות וגו'". הדלקת המנורה משמעותה להאיר אור, ודבר זה מתאים דוקא לאהרן הכהן, מפני שמידתו היתה מידת חסד ולב טוב ורוב נתינה ואהבה, וכמאמר חז"ל שהיה אהרן "אוהב שלום ורודף שלום אוהב את הבריות ומקרבן לתורה", שזהו בחינת הדלקת מנורת המקדש, שענינה השפעת אור וחסד. לכן גם זכה אהרן הכהן להיות צינור של השפעת ברכה לכלל ישראל, וזיכה כן לכל זרעו אחריו שתהיה להם המצוה והזכות לברך את עם ישראל בברכת כהנים, כיון שהשפעת הברכה תלויה בטוב הלב ובטובת העין של המברך, וכמו שכתוב: "טוב עין הוא יבורך" (משלי כב, ט) ודרשו חז"ל "אל תיקרי יבורך אלא יברך", וכיון שנצטיין בזה אהרן באופן מיוחד, לכן זכה שמפתח הברכה ינתן בידו. בהמשך הפרשה אנו שבים ופוגשים את מידת טוב הלב גם באחיו של אהרן, משה רבנו, כשסיפר לו יהושע שאלדד ומידד מתנבאים במחנה, וביקש להפסיק את נבואתם מפאת כבודו של משה, אמר לו משה: "המקנא אתה לי, ומי יתן כל עם ה' נביאים, כי יתן ה' את רוחו עליהם", כי מחמת טוב ליבו של משה שמח בכך. על כן זכו צדיקים אלו, וכל הצדיקים בהמשך הדורות שהלכו בדרכם, שהיה הקב"ה עושה ניסים גלויים על ידם, ומשדד את כל מערכות הטבע על פי גזירת פיהם. כיון שטבעו של בשר ודם שדואג הוא, ראשית כל, לעצמו, ועיקר שמחתו היא בהצלחתו. ובחינה זו של טובת הלב ושמחתו בהצלחת הזולת, והרצון לדאוג לזולתו יותר ממה שדואג לעצמו, זהו ממש היפך הטבע האנושי. ומכיון שזכו צדיקים אלו לשנות את טבעם האנושי ולקנות בליבם מידת טוב לב כלפי הזולת, על כן, מידה כנגד מידה, גם הקב"ה נותן כח בידם לשנות את טבע הבריאה. על פי האמור יובן מה שאמרו חז"ל: "כל המלמד את בן עם הארץ תורה, אפילו הקב"ה גוזר גזרה - מבטלה בשבילו". והיינו כי בטבע הבריאה הבן ממשיך בדרך אבותיו, ואם האב הוא עם הארץ, על פי הטבע כך צריך להיות בנו. ואם כן, אדם שלקח את בנו של עם הארץ ולימדו תורה עד שנתעלה ונעשה תלמיד חכם גדול, שינה והיפך את טבע הבריאה. לכן שכרו, מידה כנגד מידה, שישנה הקב"ה את טבע הבריאה כולה על פי גזירת אמריו, ואף את גזרותיו של ה' יוכל לבטל ולשנות. וזו עבודתו העיקרית של כל אחד - להסיר את הרוע האנושי הטבוע בו, ולפתח בקרבו את המידה הנשגבה של לב טוב כלפי זולתו, עד שישמח בכל ליבו בשמחת זולתו, וידאג לו כפי שדואג לעצמו ויותר מכן, וישפיע לו ממה שנתן לו הבורא, כמידת החסיד האומר: "שלי שלך ושלך שלך".

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

מה איתי?

בני עליה הם תמיד בעלייה, אבל אלה שבירידה שואלים תמיד 'איפה אני עומד? מה איתי?' - 'ויאמר אלהים לנח קץ כל בשר בא לפני... והנני משחיתם את הארץ' (בראשית ו'), נח שואל 'מה יהיה איתי?' אומר לו הקב"ה 'אתה שואל מה איתך, עשה לך תיבת עצי גופר'. נח היה צדיק, אבל לא מבני עליה, לבסוף הוא נעשה חקלאי, 'ויחל נח איש האדמה ויטע כרם' (בראשית ט'), בהתחלה היה "איש צדיק תמים" ולבסוף "וישאר אך נח" (בראשית ז'), לא צדיק ולא תמים. נח שואל "מה יהיה איתי?" האם בשביל זה הקב"ה פנה אליו? כאשר הקב"ה פנה אל משה רבינו לאחר חטא העגל ואמר לו "ועתה הניחה לי ויחר אפי בהם ואכלם ואעשה אותך לגוי גדול" (שמות ל"ב), א"ל משה 'אני לא מסכים, כבודו יגיד לי שהוא מוחל להם, אני רוצה לשמוע תשובה ברורה'. א"ל 'אני רוצה לחסל אותם', א"ל משה "אם תישא חטאתם ואם אין מחני נא מספרך אשר כתבת" - הוא היה מוכן למחוק את עצמו בשביל בניו של ה' - זה עבד ה'.

משה רבינו משך מאה ועשרים שנה לא לוקח לעצמו מאומה, רק את עצמות יוסף, כמ"ש "ויקח משה את עצמות יוסף עמו" (שמות י"ג), כל הארבעים שנה הוא לוקח את הארון של יוסף עמו, הוא רצה להראות להם שזה סוף האדם 'על כפיים ישאונך'. רק את העצמות לוקחים על הכפיים, לא כסף ולא זהב, לא אבנים טובות ולא מרגליות.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:10	20:14	19:22	ירושלים
21:07	20:13	19:21	תל אביב
21:11	20:16	19:24	חיפה
21:07	20:12	19:21	באר שבע

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

לכבוד יום הולדתו של מו"ר - י"ז סיון

לפני כעשר שנים בהריון של בתי השנייה תחי' הלכתי לעשות בדיקת אולטראסאונד לקראת סוף ההריון, בבדיקה נאמר לי שיש לי מיעוט מי שפיר וזאת סכנה גדולה לעובר ואני צריכה ללכת בדחיפות לרופא הריון בסיכון, הבדיקה הייתה ביום שישי מיד לאחריה אמרתי לבעלי שיחי' עכשיו אתה נוסע למורינו הרב יורם ומבקש ממנו ברכה עבור העובר.

בעלי מגיע לרב ומראה לו את תוצאות הבדיקה, הרב הצדיק מסתכל ואומר לבעלי "לא מינה ולא מקצתיה הכל תקין!"

ביום שני לאחר מכן הייתי אצל רופא הריון בסיכון, הרופא בדק אותי ואומר: "לא יודע מה רוצים ממך כמות מי השפיר תקינה לחלוטין"!!!

מיותר לציין שהמשך ההריון המשיך בצורה תקינה ובריאה וכן הלידה עצמה, בדיוק כברכתו הטהורה של מורינו הרב! מי יתן תמורתו.

משפט שמלווה אותי תמיד

זכורני לפני כ-15 שנה הסעתי את הרב, סיפרתי לרב שאני עוסק בחינוך בבאר שבע ושלאכת הקודש אינה פשוטה. הרב חיזק אותי וציטט את המאמר "עתידין מלמדי תינוקות לשבת לימינו של הקב"ה".

ברגעים קשים, משפט זה מלווה אותי ונותן לי כוחות להמשיך ולשאת את המשא החשוב.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

הלכות הבדלה של מוצאי שבת קודש

שאלה: אלו בשמים טובים להבדלה, ומה המובחר ביותר להידור מצוה?

תשובה: כל סוגי הבשמים שזכרו בהלכה שמותר לברך עליהם כשרים להבדלה. ומכל מקום הטוב והנכון ביותר למצות הבדלה הוא הדס, וכך פסק מרן בשלחן ערוך. וההדס מובחר מכמה טעמים, ומהם שכל הבשמים מריחים אותם גם קודם שנוגע בהם ומוללן בידו, אולם ההדס אין ריחו עולה עד שמשפשף בידו ומקריבו אליו, ואז מרויח בזה שלא נהנה מן ההדס עד הברכה.

גם רמז מצאו לזה הראשונים מסמיכות הפסוקים כל שומר שבת מחללו, וסמך ליה תחת הסירפד יעלה הדס, נמצאנו למדים שההדס קשור בשמירת שבת. ומכל מקום אם אין לו הדס, כל סוגי הבשמים כשרים.

וכבר מבואר בסימן זה אם מברכים על מי ורדים, ועל בשמים שיש שמכינים בצינצנות ובקבוקים, וכן שלהלכה לא מברכים על דאורדורנט

שאלה: האם ריח עלי המנטה [הנקראים בלשון ערבית "נענע"] מברך עליהם ברכת הבשמים, והאם כשרים לברך עליהם בהבדלה?

תשובה: עלי המנטה, הנקראים נענע, הם בשמים ממש ואם נטלם להריח בהם צריך לברך עליהם בורא עשבי בשמים. ולא כמו שחשבו כמה אנשים שלא לברך על הנענע שהיו אומרים שכיון שהוא עשוי למאכל, אין לברך עליו על הנאת הריח שבו, שהרי אף על פירות שיש בהם ריח טוב, אם נטלם להריח בהם או לאוכלם ולהריח בהם מברך עליהם ברכת הריח, כמבואר בסימן זה [עיין בביאור].

וממילא כשר לכתחילה גם להבדלה, דנקטינן להלכה שבשמים שכשרים לברכה בעלמא, כשרים להבדלה כדברי מר"ן בבית יוסף.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

מצווה מושלמת

אחד מצעירי החסידים הזמין את רבי מנחם מענדל מוויטעפסק לשמש סנדק בברית מילה של בנו, וקבע שעה מסויימת לבואו של הרבי. חותנו של הצעיר, שהתנגד לחסידים, החליט להתנקם בצדיק, ובטרם בא רבי מנחם מענדל מיהר למול את התינוק.

הגיע רבי מנחם מענדל, שמע את הנעשה ושםח שמחה גדולה, אמר:

עתה קיימתי מצווה לשמה. כי בשעה שמקיימים מצווה בפועל, בא היצר ומערבב מחשבות לא טהורות, והמצווה אינה יוצאת בשלימות. אבל חשב לעשות מצווה ונאנס ולא עשאה - אמרו חז"ל - מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה (ברכות ו.), ומחשבת הייתה לקיים מצווה בשלימות, ללא פגימה, נקיה ללא רבב, הרי שעלתה לי מצווה כזאת.

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי וחכמי ישראל

הגאון רבי ירחמיאל גרשון אדלשטיין - "סיון תשפ"ג

נולד לפני מאה שנים בב' אייר תרפ"ג בעיירה שומיאץ הנמצאת בברית המועצות.

בילדותו דאגה אימו הרבנית במסירות נפש להשיג עבורו ועבור אחיו ר' יעקב זצ"ל (רבה של רמת השרון) תעודות לידה מזויפות עם תאריך לידה אחר, כך שיהיו רשומים כצעירים בשלוש שנים מגילם האמיתי ולא יאלצו ללמוד בבית ספר בפיקוח היבסקציה.

בעקבות מחלתה של אימו נשלח יחד עם אחיו הצעיר לדודתו בעיירה קלימוביץ' בה התגוררו עשרות מחסידי חב"ד, שם גדלו האחים בבית הרב החבד"י המקומי הרב משה אקסלרוד שדאג ללימודם בסתר אצל הרב מרדכי אליהו שניאור.

בתחילת חודש אייר תרצ"ד עלו בני המשפחה בהפלגה מאודסה לארץ ישראל ובל"ג בעומר הגיעו לארץ, כאן השתקעו ברמת השרון.

כשהוקמה ישיבת פוניבז' בחורף תש"ד הגיע ראש הישיבה הרב שמואל רוזובסקי לבקש מאביו שיצטרפו שני בניו לישיבה וכך נימנו האחים בין ששת התלמידים הראשונים שייסדו את הישיבה, לימים התמנה הרב לראש הישיבה ומעולם לא הפסיד אף מסירת שיעור בישיבה ואף בבוקר בו הסתלק לבית עולמו עוד הספיק להכין את שיעורו הקבוע.

סיפר הרב לפין החברותא של הרב בעשרות שנים האחרונות, שהרב היה צריך משקפי ראייה אך מעולם לא השתמש בהם, ולשאלתו מדוע נוהג כך ענה: כשאני נכנס ויוצא מהישיבה יש בחורים שהגיעו מאוחר או יצאו באמצע זמן הלימוד ואני לא רוצה לדעת מי הם אותם בחורים...

נקודה בפרשה

נקודה למחשבה מאת מו"ד הגאון החיד"א שליט"א

שמח בהצלחת הזולת

שמעתי מאדוני אבי רבינו יורם מיכאל אברג'ל, וכן שמעתי ממור זקני רבינו חנניה אברג'ל, רמז יפה לשלימות המידות של משה רבינו עליו השלום בענין זה של אלדד ומידד, כי הנה אמרו חכמינו הקדושים, "פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, זקנים שבאותו הדור אמרו, אוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה".

ומבואר במדרש רבה (אות מ"ו) שהקדוש ברוך הוא ברא בהתחלה את השמש ואת הירח בגודל שווה, עד שהירח באה בטענה, ואמרה לפניו יתברך, ריבונו של עולם, אי אפשר לשני מלכים בכתר אחד, וכוונת הלבנה הייתה שה' יתברך ימעט את השמש. אמר לה הקדוש ברוך הוא ללבנה "לכי ומעטי את עצמך", ואז פייס הקדוש ברוך הוא את הלבנה בכמה דברים, אך ה' יתברך לא החזיר את הלבנה למעמדה הקודם.

והנה משה רבינו עליו השלום שמע שאלדד ומידד מתנבאים במחנה, ולא כאב לו כלל ועיקר, ואדרבה שמח מזה, ואמר ליהושע "ומי יתן כל עם ה' נביאים", אולם יהושע תבע את כבוד רבו, משה רבינו, שהם מתנבאים בזמן שלכאורה לא היו מורשים לכך.

ועוד שהיו מתנבאים נבואה קשה, שמשה רבינו ע"ה יפטר במדבר ויהושע יכניס את עם ישראל לארץ, ושמעתי מאבא בשם מור זקני רבי חנניה, שאמר בשם הקדמונים, רמז לדבר, מתנבאי"ם, ר"ת - משה תנוח נפשו בגן אלוקים, יהושע מכניסם. וכאב לו ליהושע לשמוע את הדרשה הזו, ולכן כעס עליהם.

אולם משה רבינו שהיה ענוותן מכל אדם, אמר ליהושע מי יתן כל עם ה' נביאים. ואמרו חז"ל: "פני משה כפני חמה פני יהושע כפני לבנה, זקנים שבאותו הדור אמרו, אוי לה לאותה בושה, אוי לה לאותה כלימה". ודרך רמז, פני משה כפני חמה, כמו שהשמש לא כאב לה שהלבנה גדולה, כך משה רבינו לא כאב לו שאלדד ומידד עלו לגדולה והם מתנבאים במחנה. ואילו יהושע דומה ללבנה, בזה שאמר לכלוא את אלדד ומידד.

אולם לעתיד לבוא, לא תהיה שום קנאה בעולם, ולכן אמר הכתוב לעתיד לבוא, והיה אור הלבנה כאור החמה. ואור החמה יהיה שבעתיים. כלומר, אומר הקב"ה ללבנה, לעתיד תחזרי להאיר כמו מקודם, שנאמר "והיה אור הלבנה כאור החמה" ואז תשאל הלבנה את הקב"ה, וכמה החמה תהיה? אמר לה ה' - החמה תהיה שבעתיים, פירש אבא רבינו יורם אברג'ל, ששבעתיים היינו שבע כפול שבע, שזה שלש מאות ארבעים ושלש פעם מהשמש של היום, ואז הלבנה תשמח ולא תקנה בשמש, וזה השלימות האמיתית.

מורינו הרב עם הרב גרשון אדלשטיין

"והאבן הזאת אשר שמרתי מצבה להיה בירת אלוהים"

לרגל שיפוץ בית המדרש הזמנות נדירה
לרכוש אבן מקורית מבית מדרשו
של הרב יורם אברג'ל זיע"א
האבנים הללו עדות לשנים של תורה, תפילה ומסירות נפש

חייגו עכשיו והכניסו את אבן הברכה לביתכם:

08-6381000

ואשרי מי שתהיה אבן זו קבועה בקיר ביתו!

SHIRA MELAMED 054-8182-352

פרטי התקשרות קול רינה

08-6381000

חפשו אותנו בפייסבוק:
הרב יורם אברג'ל זצוק"ל
www.facebook.com/haravyoram

www.abargel.co.il
אתר קול רינה נתיבות

054-9151553

did.li/HARAV-HABERGEL
יוטיוב הרב יורם אברג'ל

פניני השבוע

לעולם אל תוותר על הקשר הטוב בין לבין הוריק, וזכור שאתה צריך להיות מסור אליהם עד יומך האחרון.

העלון מוקדש:

להצלחת משפחת צפוני הי"ו
לרפואת אהרון בן אסתר הי"ו
לע"נ שלום מעתוק בן שמחה ז"ל
לע"נ קטורה בת רבקה ז"ל
לע"נ אסתר בת זה'אר ז"ל

הרב יורם הבטיח:

אני יודע שכולם צריכים הגנה, ואת ההגנה לקחתי עלי...

"כל מי שפעם בחיים חתם לי הוראת קבע, בשביל לחזק את הישיבה הקדושה שהיא מקום להשראת שכינה, תפקידי להגן עליו".

ד"ר יורם אברג'ל